

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA

Naročilna znaša: celoletna 4 K, pololetna 2 K, četrtletna 1 K; posamezna šte. 10 vin.

Uredništvo in upravnništvo: Kopitarjeva ulica šte. 6

Izhaja vsak petek

Št. 37.

V Ljubljani, 11. avgusta 1916.

Leto XI.

7. avgusta 1916.

Pravila »Jugoslovanske Strokovne Zveze« določajo, naj izdaja društvo svoje glasilo. Tega določila dozdej še nismo izvedli in trpi zato naša strokovna organizacija res veliko škodo. Nikdar se še to ni pokazalo v takšni meri, kot se je to pokazalo v sedanji vojski. Stvar je namreč takale: v mirnih časih se to še ni toliko poznalo, takrat smo prirejali shode, sestanke in socialne tečaje; »Straža« nam je celo omogočila, da smo imeli za štajersko svojega posebnega delavskega tajnika. Živa beseda res več izda, kolikor izda tiskana, a besede, naj si bodo še tako lepe, se pozabijo; časopis, če ga dobiš trajno, ti postane sčasoma prijatelj, vodnik in svetovalc. Posebno za delavstvo velja to v splošno in še posebno za slovensko krščansko socialno delavstvo. Delavstvo potrebuje svoj list, ki mora biti dober, mikaven, ki mora razpravljati pred vsem le o delavskih stvareh in se more pečati z razmerami drugih stanov le v toliko, kolikor so te v zvezi z delavskim stanom. Mogoč je pa tak list v naših razmerah le, če se naslanja na mogočno organizacijo; kakršna je J. S. Z., ki šteje kljub vojski, ki nam je vzela toliko članov, le še vedno močno število.

V vojski so delavski shodi kolikor toliko onemogočeni; saj smo že povedali, zakaj: ni dovolj govornikov, so v strelskih jarkih; vse misli osredotočuje vojska in zato ni lahko govoriti o čisto strokovnih stvareh. Ravno zato je pa ravno sedaj med vojsko potreba, da dobe vsi člani J. S. Z. svoje glasilo, nujnejša, kakor je bila kdajkoli prej.

Porečeš: saj imamo »Našo Moč«. Res je, da jo imamo; a res je pa tudi, da je sicer »Naša Moč« za J. S. Z. veliko storila, a ona je navezana v prvi vrsti zdaj na »Avstrijsko krščansko tobačno delavsko zvezo, skupina Ljubljana«; med člani J. S. Z. ni zelo razširjena in kar je glavno: načelstvo J. S. Z. se niti ne more unemati za to, da bi z vso silo delalo na to, da se razširi med njenimi člani, ne zato, da načelstvo morebiti nasprotuje listu in njegovi pisavi, marveč zato, ker bi škodilo finančnemu stanju društva in bi se razruškalo denarno ravnotežje, ako bi dobi-

vali vsi člani J. S. Z. list. Na drugi strani mora pa gledati tudi konzorcij »Naše Moči« na to, da tudi vzdrži svoje finance v ravnotežju, da ne dela dolgov, ker ne gre, da bi tisti, ki listu žrtvujejo veliko svojega prostega časa, poravnali še listove primanjkljaje. »Naša Moč« se ureja, bodi to povedano, tako beraško, da bi se vsak čudil, če bi to vedel. Računa »Naše Moči« n. pr. ne obremenjuje niti en naročen časopis. Kdor pozna tehniko časopisja in kdor ve, da se slovensko časopisje ne zamenjava recimo z nemškim časopisjem, kakor se zamenjavajo nemški listi med seboj, se ne bo čudil, da list ni tak, kakoršen bi moral biti in kakršnega bi si urednik sam želel; a končno čarati le ne zna: ne sodeluje pri listu že celo leto nihče; človek se končno tudi naveliča vednega prosjačenja za sodelovanje, stopi in vleče sam liki kraška mula, da napolni list: časnikarji smo pa že take zveri, da nam ni vselej za to, da je, recimo, list pikanten, zanimiv; dostikrat nam je pred vsem na tem, da napolnimo list. Če en sam človek vse sam piše, je umljivo, da izgubi list raznoličnost. Na drugi strani pa bodi tudi povedano, da je več sodelnikov »Naše Moči« v vojaški suknji in da zato ne pišejo; škoda je pa, da nekaj starih sodelnikov molči; molči ravno zdaj, ko vejo, da tiči vse delo na ramah enega samega človeka, kar že zato ni prav, ker človek, pa naj bo še tak demokrat, ako se mu le preveč zaupa in nalaga dela, ki ga ni sicer čez mero, ampak list sam trpi, ko ga mora v celoti ne samo »urediti«, ampak tudi spisati en sam človek z listkom vred, dasi si sam ne domišlja in se mu ni niti nikdar sanjalo, da bo še kdaj v letih, ko bo kmalu Abrahama gledal, prevajal »Oderuha«.

Ker so razmere take, je zato nujno potrebno, da se korenito izpremeni. Načelstvo J. S. Z. to ve in čuti potrebo, da stori to, kar je že od nekdanj uvedeno v vseh modernih strokovnih organizacijah: strokovno glasilo morajo imeti vsi člani; brez strokovnega glasila se polagoma izpremeni lahko organizacija v čisto podporno, kar se tudi ne sme nikdar zgoditi. Potreba obligatne vpeljeve strokovnega glasila vse to nujno vleva, da se to vprašanje takoj reši.

S sedanjimi prispevki se pa to nujno in pereče vprašanje ne bo rešilo. Opozarjati se mora na dejstvo, da se razpasujejo med delavstvom zadnje čase zelo bolezni. Posledice sedanje strašne draginje se čutijo seveda tudi precej v J. S. Z. Pomisliti moramo dalje, da bo rod, posebno delavski, tudi po vojski bolehal bolj, kot je pred vojsko. Finančni temelj J. S. Z. je bil dober za redne razmere, ni bil pa proračunan za izredne razmere, kakršne so jo ustvarili sedanji hudi časi. Ne jemljemo še sicer s kupa, ki smo ga privarčevali v »rodovitnih« letih pred vojsko, a računati moramo z vso gotovostjo, da če ostanemo pri sedanjih nizkih prispevkih, se bo pričel skromni rezervni zaklad J. S. Z. krčiti in če bi se čisto skrčil, če ne bi bilo nikjer ničesar jemati, bi to pomenjalo konec, razpad, razsulo.

Zdaj, ko to naglašamo, te nevarnosti še ni, a pred njo se nahajamo. Načelstvo J. S. Z., ki je odgovorno za upravo, ki se zaveda resne te svoje zadatke, pričakuje od zavednih svojih članov in članic, da bodo vse to upoštevali in da bodo pritrdili načelstvu J. S. Z., če bo prišlo pred letošnji izredni občni zbor s predlogom, naj se pravočasno vse potrebno preskrbi, da se zavarujejo koristi članov in da se zato razmeram primerno zvišajo prispevki. Predno boste zastopniki odšli na letošnji občni zbor J. S. Z., se posvetujte s svojimi člani in si izposlušajte pooblastilo od njih. da boste na občnem zboru nastopili tako, kot Vam bo veleval razum, korist J. S. Z. in ne srce. Vemo, draginja je, a če se povišajo prispevki za nekaj vinarjev tedensko, se to posamezniku ne bo, lahko to mirno trdimo, ne bo čisto nič poznalo, celoti J. S. Z. bo pa to popolnoma zagotovilo popolno varnost glede na podpore. Pri resnih stvareh moramo v prvi vrsti poslušati razum, ne tega, kar nam vleva srce; poslušati moramo, kaj nam povejo suhe številke; ne smemo poslušati, kar nam napovedujeta čustvo in usmiljenje, marveč kar nam vleva hladnokrvni premislek hladne pameti; kar nam napoveduje doslednost; kar zapovedujejo koristi strokovne organizacije katoliške slovenske delavske demokracije.

Obligatno uvedbo glasila J. S. Z. in

ukrepitev denarnega temelja J. S. Z. bodita sadova našega izrednega občnega zbora!

Glasnik

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

NOVE NAJVIŠJE CENE ŽIVIM PREŠIČEM IN PREŠIČJIM PRIDELKOM.

(Konec.)

B. Za sveže svinjsko meso:
za stegno, pleče, šinjak 8 K 40 v;
za karé 9 K 20 v;
za rebrica in trebušno meso 7 K 52 vin.

Kadar se prodaja sveže meso, se umevajo določene cene, ako se odda neodbrano meso, vendar brez posebne priklade.

C. Za prekajeno svinjsko meso:
za gnjat, pleče, šinjak 9 K 72 v;
za karé 9 K 88 v;
za rebrica in trebušno meso 8 K 60 vin.

Kadar se prodaja kaka druga vrsta mesa, kakor so spredaj navedene cene, se za 1 kg svežega mesa ne sme zahtevati in plačati višja cena, kakor 7 K 52 v in za prekajeno ne več kakor 8 K 60 vin.

§ 6. Za prodajo notranjih delov, dalje glave in parkljev zaklanih prešičev, in sicer tako, ako prodaja pridelovalec tistim, ki zopet prodajajo, kakor za trgovino na drobno, naj določijo politična okrajna oblastva v svojem območju najvišje cene in naj jih javno razglase.

§ 7. Za prodajo klobasarskega blaga bo določila deželna vlada posebne najvišje cene.

§ 8. Politična okrajna oblastva smejo za svoje območje določiti tudi višje najnižje cene, kakor so določene v tem ukazu.

Od političnih okrajnih oblastev na podstavi § 6 tega ukaza ali §§ 4 in 7 ministrskega ukaza z dne 6. julija leta 1916., drž. zak. št. 211, izdane odredbe so podvržene popregledbi c. kr. deželne vlade.

§ 9. Kdor za žive prešiče tirja, obljubi ali sprejme zase ali za druge osebe višjo ceno, kakor je določena v tem ukazu ali na njegovi podstavi, ali kakršnokoli drugo stransko dajatev, ki ni zaračunljiva, tega kaznuje, ako dejanje ne spada pod strožjo kaznen, politično oblastvo prve stopnje z zaporom do šest mesecev.

Kdor za drugo blago, za katero je v tem ukazu ali v predpisih, izdanih na podstavi tega ukaza, določena najvišja cena, terja, obljubi, plača ali sprejme zase ali za drugo osebo višjo ceno ali kakršnokoli stransko dajatev, ki ni zaračunljiva v zmislu tega ukaza ali predpisov, izdanih na njegovi podstavi, tega kaznuje, ako dejanje ne spada pod strožjo kaznen, politično oblastvo prve stopnje z denarnimi kaznimi do 5000 K ali z zaporom do šest mesecev.

V drugem odstavku navedeni kazni zapade tudi:

a) Kdor sicer ravna zoper določila tega ukaza ali zoper predpise, izdane na njegovi podstavi;

b) kdor vedoma ali opustivši potrebno skrbnost kakorkoli pripomore, da nameščenec, kateremu je poverjena grodaja, ali oseba, ki posreduje pri prodaji, ravna zoper ta ukaz ali zoper predpise, izdane na njegovi podstavi;

c) kdor podpira, da kdorkoli in kakorkoli ravna zoper določila tega ukaza in predpise, izdane na njegovi podstavi.

Kdor je obljubil ali plačal ceno, presegajočo najvišjo ceno, ki se je od njega terjala, postane nekazniv, če ovadi.

§ 10. Predpisi tega ukaza se ne uporabljajo na žive prešiče in prešičje pridelke, ki se uvozijo iz carinskega inozemstva.

Tako inozemsko blago se sme obrtniško oddajati za višje cene, kakor so določene v tem ukazu ali na njegovi podstavi, samo pod pogoji, ki se določijo po zmislu § 10 ministrskega ukaza z dne 6. julija 1916. l., drž. zak. št. 211.

§ 11. Ta ukaz dobi moč dne 24. julija 1916. l.

Istočasno izgube moč vsi sedaj za trgovino s prešičjimi pridelki obstoječi od deželne vlade ali z njenim pooblaščenjem od okrajnih oblastev izdani predpisi o najvišjih cenah.

C. kr. deželni predsednik:

Henrik grof Attems s. r.

× × ×

Franc M. Bittner jubilar. Dne 26. julija je daroval srebrno sv. mašo v krogih krščansko socialnega delavstva dobro znani in priljubljeni katehet na Dunaju Franc M. Bittner svojo srebrno sv. mašo. Jubilar si je pridobil tudi za avstrijsko krščansko tobačno delavsko zvezo velikih zaslug in ga je takorekoč ustanovil. Bittner je tudi med slovenskimi krščansko socialnimi delavci znan. Pred leti je bil večkrat z nami, enkrat je šel z nami na Šmarno Goro. Pred leti je namreč slovensko krščansko socialno delavstvo prirejalo vsako leto romanje na Šmarno Goro, a pozneje se je ta lepa navada opustila.

Zasluzena usoda je doletela socialno demokratskega državnega poslanca dr. Battistija, ki je nekaj časa tudi urejeval italijanskega socialnodemokratskega »Tobačnega delavca«. Ta mož je, predno je izbruhnila vojska, odpotoval v Italijo, kjer je hujskal proti svoji domovini. Kot načelni sovražnik vojske (seveda se je predstavljaj kot tak le v svoji domovini Avstriji), je vstopil v laško armado, kjer njegove baže ljudje pridejo hitro naprej. Battisti je postal hitro stotnik in se je kot tak vojskoval proti svoji domovini. Ob tej priliki se mu je pa pripetila ne-

Skopuh.

II. Conscience.

»O,« je rekla, »ne bo nič veroval; edini moj up je proč! Kaj naj storim? Bog me varuj!«

Zgrudila se je na stol, kjer je uničena obsedela; tresla se je, ko je slišala nad seboj trde korake Tisove in stričeve.

Nekaj časa je tako sedela, ko so se odprla vrata in ko sta vstopila oba moža.

Starcev obraz je kazal nevoljo in žalost, Tis je zopet hlinil poštenost in ravnodušnost; Tis je šel počasi, kakor da mu ne bi bilo nič mari, k ognjišču in se je usedel.

Tudi stric je vzel stol, vsedel se je nedaleč od dekleta, ki je plakalo, in je govoril z bolestnim glasom:

»O, Cecilija, nikdar bi ne bil mislil, da boš tako nevhvaležna in še zdaj ne verujem. Kar hočem storiti, delam le tebi v korist; le iz ljubezni do tebe želim, da bi bila poročena z možem, katerega varčnost mi jamči, da ne boš zagazila po moji smrti v revščino in v bedo. — In ti se braniš?«

Dekle je glasnejše plakalo, a ni niti besedice odgovorilo.

Stric Jan je nadaljeval z milejšimi glasom:

»No, Cecilija, svojo krivico še lahko popraviš. Saj sem vedel, da boš iz ljubezni nasproti svojemu staremu, bolnemu stricu privolila. Kar si rekla Tisu, so seveda prazne besede, ni li res tako? To so hitro izpregovorjene besede, ki ne prihajajo iz srca? No, moja Cecilija, bodi dober otrok, ubogaj, kar odrejam tebi na dobro in poroči našega dobrega Tisa, ki te bo gotovo osrečil.«

Dekle je ustalo; iz strahu je obledelo, lica so se dekletu krčevito tresla, vsa iz sebe je zaklicala:

»Njega naj poročim; tega strupene gada?«

»Ja Boga, kaj sem ti li žalega storil?« je z žalostnim glasom stokal Tis. »Zdaj vidite, stric Jan, jaz ne morem nič za to. Pustite jo; nočem, da bi bil jaz vzrok njene nevolje.«

»Svetohlinska hudoba!« je zaklicalo dekle in gledalo z največjim zaničevanjem svojega preganjalca.

Starec je med tem opazoval svoja tovariša; čutil se je, kakor da ga je presenetil neznan mu čudež. V resnici, dekle, ki jo je poznal kot pravo sliko potrpežljivosti in pohlevnosti, je stalo pred njim plamtečih pogledov in s povdankom odločne volje v njenem glasu. To, kar je povzročilo ogorčenje čiste, deviške duše, proti bojazljivim hudobij, je na starca neugodno vplivalo. Solze so mu stopile v oči, v globoki boleti je zaklical:

»O, toraj je vse izdajalstvo in goljufija, vse, celo srce moje Cecilije! Dete, dete, leta in leta si se hlinilo? To mi bo zadalo smrtni sunek!«

Grozno očitaje je popolnoma zlo-milo srčnost dekleta; zgrudilo se je na kolena pred svojega starega strica in je govorilo; ko so njene solze močile starčeve roke:

»Ti, ki te ljubim kot drugega očeta, veruj mi: on je hudič licemerstva in zavratnosti. Ne veruj, da te ljubi; norčuje se iz tebe za tvojim hrbtom, tebi pa hlini zvestobo in ponižnost. Tvoj denar hoče imeti, le tvojo smrt želi. Pred nekaterimi minutami je še meni govo-

sreča, da so ga naši ujeli. Seveda niso postopali z njim kakor z vojnim ujetnikom, marveč kot z veleizdajalcem in so ga obesili.

Prodaja tobaka. Od 1. julija 1914 do 30. junija 1915 so izkupili iz tobačnih odpadkov in po trgovini v inozemstvu 356,857.022 kron, torej 13,112.087 K oziroma 3.8% več kot prejšnje leto. Prodaja tobačnih fabrikatov splošnega tarifa (z limito tobakom in s tobačnim ekstraktom) je prinesla 203,794.280 K; torej 3,166.784 K več; specialitet so prodali le za 30,545.147 K; torej za 1,360.014 kron manj. Eksportna trgovina je prinesla izkupila 21,015.003 K in je reseгла izkupilo prejšnjega leta za 11,307.243 K, za 116.5%. Če se vpoštevajo razne prodajalne skupine, se pokaže, da je zopet močno napredovala prodaja cigaret in da so nazadovale druge vrste. Prodali so smotk 1,024.899 milijonov kosov, torej 55,244.000 kosov manj kot prejšnje leto; uvažanih smotk pa 913.9000 kosov (68.5%) manj kot prejšnje leto; svalčic so pa prodali 6,394.116 milijonov kosov, torej 714,728.000 kosov več kot prejšnje leto.

Naslovi krajnih skupin Avstrijske krščanske tobačnedelovske zveze.

Bavč. Johann Dröbner, Bavč, Moravsko.

Budjejevice. Franz Blätterbauer, Budjejevice, Klaritzgasse 701.

Fürstenfeld. Marie Rieger, Fürstenfeld, Hauptstraße 112 (Štajersko).

Hainburg. Mathias Kirchmayer, Hainburg a. d. Donau, Haydnstraße 27.

Hallein. Marie Bliem, Oberalm 90 (Salzburg).

Celovec. Marie Ruttner, Celovec, Kardinalplatz 7.

Krakov. Polskie Zjednoczenie Zawodowe chrześcijańskich robotników, z siedzibą, Kraków, ul. sw. Tomasza 37.

* Zvezina društva.

ril take besede, da so me pretresle do dna duše. Za Boga, za Krista, ne veruj mu! Tvoj sovražnik je!»

Vedno bolj se je čutil starec. Cecilijine besede so ravno nasprotno učinkovale nanj. Dvignil je svojo nečakinjo s tal in jo je odstranil z roko. Bolestno je stresal glavo in gledal Tisa, kot da bi ga hotel nekaj vprašati.

(Dalje.)

Zanimive predstave v »Kino Central« v deželni gledališču. V petek 11. avgusta: Velika drama po resničnih dogodkih: »Junakinja z Vozgov«. — Igrajo igralci monakovskega dvornega gledališča. — V soboto 12. in v nedeljo 13. avgusta: »Razbita ladja na Severnem morju«. Senzacionalna drama v štirih dejanjih. Tudi mladini vstop dovoljen. — V ponedeljek 14. in v torek 15. avgusta: »Čarobna pesem«. Sijajna drama iz vojne na Balkanu. — V sredo 16. in v četrtek 17. avgusta: »Sled v snegu«, velika kriminalna drama in »Gospodična pikola«, prvovrstna veseliga igra z Dorrit Weixler v glavni vlogi.

Ljubljana. Mici Blejec, Ljubljana, Soteska 6.

Landskron. Anna Richter, Landskron in Böhmen, Franz Scholzgassee 27.

Linc. Peter Rasch, Urfahr, Rudolfsstraße 75.

Novi Jičín. Franz Schneider, Novi Jičín, Mühlgassee 52.

Schwaz. Anton Schrettl, Schwaz in Tirol, Kieslinggasse 137.

Sternberg. Emilie Till, Sternberg in Mähren, Römerstädtlerstraße 39.

Dunaj-Ottakring. Alois Mück, XVI., Lenkelstraße 31.

Dunaj - Rennweg. Josefa Wessely, III., Klimschgasse 24.

Cvitava. Maria Treitner, Cvitava, Margaretenstraße 18.

Jugoslovan. Strokovna Zveza.

Kaj je s socialnim zavarovanjem?

Na letošnjem glavnem občnem zboru deželne zveze krščanskih delavskih društev na spodnjem Avstrijskem so razpravljali tudi o socialnem zavarovanju. Poročevalec Kunschak je opozarjal na celo vrsto okolišnosti, ki nujno zahtevajo, da se socialno zavarovanje kmalu uresniči. Splošno se mu je pri-trjevalo, ko je naglašal, da bodo nastale težke posledice ne že radi vojnih naporov, marveč tudi zato, ker se prebivalstvo v zadetju težko preživlja: bolezen, hiranje in predčasna invalidnost bodo delale preglavice ljudem.

Nujno potreba tudi velevala, da se pečajmo z neko stvarjo. Potrebno je namreč, da bi se že enkrat izpeljalo socialno zavarovanje; o tej potrebi, kakor mislimo mi, ni niti potrebno, da bi razpravljali, pač naj bi se razmotrivalo, če so razpoložljiva potrebna sredstva, da se pokujejo za socialno zavarovanje potrebni izdatki.

Če tudi so izdatki za vojsko visoki, se mora le opozarjati na to, da je tudi socialno zavarovanje važno državno vprašanje: z zagotovljeno brezskrbno starostjo se zagotovi bodočnost najširših ljudskih plasti in če to bi ustvarilo tako družbo in ojačilo državo, da za to izdan denar ne pride pravzaprav niti v poštev.

Nasvetuje se, naj bi se v ta namen določil del davka na vojne dobičke; ker bi bilo prav, da bi nekaj tega denarja, na katerem tiči v prvi vrsti znoj delavske dlani, bilo tudi delavstvo v obliki socialnega zavarovanja deležno. Saj moralo socialno zavarovanje nositi pač tudi taka bremena, na katere se prej pred vojsko ni moglo misliti. Gotovo je, da bodo morali skrajšati čakalno dobo vsaj za tiste upravičence, ki so se nahajali v vojski bodisi že, da bodo morali vojskine leta višje uračunati ali pa da bodo morali znižati število prispevalnih tednov. Na to imajo tisti, ki so se udeležili vojske, pravico; to bodo morali za to upoštevati, če ne bodo teh upravičencev ločili iz zavarovanja, da tako izboljšajo finančno moč bodoče zavarovalnice, a če bi to storili, bi to tudi naenkrat zelo veliko veljalo.

Vsekakor bi se najboljše dosegel namen, če bi takoj vpeljali socialno

zavarovanje. Čim dlje se bo vlada obotavljala, tem več izgubimo moralnih in finančnih sil. Mi želimo, da vlada hitro uvede socialno zavarovanje in da te rešitve ne prepusti bodočemu parlamentu, na katerega lahko čakamo še celo večnost in potem še drugo, predno se mu bo izljubilo, da bo rešil socialno vprašanje.

Zasega in uporaba žita, moke in stročnic.

Cesarski ukaz z dne 11. junija 1916, drž. zak. štev. 176.

(Konec.)

Kazenska določila.

§ 32. 1. Kdor nalašč zataji oblastvu v njegovi poseti ali v njegovi hrambi nahajajoče se zaloge žita ali iz njega dobljenih mlinskih izdelkov in sočivja. 2. Kdor poškoduje, uniči, spravi v stran ali neupravičeno podela, poklada ali proda zasežene zaloge žita ali iz njega dobljenih mlinskih izdelkov in sočivja. 3. Kdor nalašč dobi od koga take zapolnjene zaloge, ki nima pravice jih prodajati. 4. Kdor za semenje pridobljeno žito ali sočivje nalašč odtegne tej porabi, tega kaznuje sodišče zaradi prestopka z zaporom od enega edna do šestih mesecev. Poleg kazni na prostosti se lahko naloži denarna kazen do 2000 K. 5. Kdor se zakrivi navedenih dejanj na zalogah, kojih vrednost presega 500 K, se kanzuje zaradi pregreška s hudim zaporom od enega meseca do enega leta. Poleg kazni na svobodi se lahko naloži denarna kazen do 20.000 K.

§ 33. Kdor ne poda v določenem roku podatkov, ki se zahtevajo od njega ob popisovanju zalog, kdor se brani odgovarjati na vprašanja, ki se mu stavi-jo, ali odgovarja nanja nepravilno, 2. kdor zabrani osebam, ki imajo naročilo oblastva, vstop v svoje obratne prostore, prostore za zaloge ali druge prostore, vpogled v svoje gospodarske ali opravilne zapiske ali se brani dati pojasnila ali da nepravilna pojasnila, tega kaznuje sodišče zaradi prestopka z zaporom od treh dni do treh mesecev ali z denarno globo od 20 K do 2000 K. Poleg kazni na svobodi se lahko izda v teh kazenskih primerih kazenske odredbe (§ 460 k. p. r.), ako spozna, da je odrediti k večjemu en teden zavora ali 100 K denarne kazni.

§ 34. 1. Kdor se brez osnovnega razloga brani službo zaupnika, izvedenca ali uda pridane sveta ali aprovizacijskega odbora (§§ 11 in 38) prevzeti ali nadaljevati tako službo, 2. kdor neupravičeno razodene zasebne razmere ali opravilne tajnosti posestnikov zalog, za katere je izvedel izvršuje eno teh-le služb, 3. prejemnik naročila vojnopro-metnega zavoda za žito, ki njemu naložene dolžnosti hudo krši ali zanemari, tega kaznuje oblastvo (§ 29) z denarno kaznijo do 500 K ali z zaporom do šest mesecev.

§ 35. Vse druge prestopke cesarskega ukaza ali predpisov, izdanih na njegovi podstavi, kaznuje oblastvo (§ 29) z denarno kaznijo do 2000 K ali z zapo-

rom do treh mesecev, ob obtežljivih okolnostih pa z denarno kaznijo do 500 K ali z zaporom do šestih mesecev.

§ 36. Z obsodbo po § 32 in 35 se lahko tudi izreče na izgubo obrtne pravice. Podjetnike poljskih obratov lahko v slučaju obsodbe po § 32 ali zaradi prestopka predpisov o uravnavi porabe, ki se kaznuje po § 35, postavi oblast pod posebno nadzorstvo za to določenih zapornih mož in posebno zaveže, da jim predložijo na vsakokratno zahtevo svoje zaloge in jim dajo pojasnila o njih porabi. Ti zaupniki so zavezani, opazne nedostatke vsakokrat naznaniti oblasti. O ponovnem kaznovanju radi v § 32, št. 2, navedenih dejanj ali zaradi prestopka predpisov o uravnavi porabe lahko odtegne politična deželna oblast podjetniku kakega poljedeljskega obrata v § 3, št. 1, črka a, pridržano pravico in odredi, da se mu prisilno odvzamejo njegove zaloge krušnega sadu in mlinjskih produktov, ako so se po okolnosti slučaja močno oškodovali aprovizacijski interesi in se je bati nadaljnjega odpora proti veljavni mpredpisom. O pritožbi, ki se je vložila proti temu, odloči minister za notranje stvari dogovorno s poljedelskim ministrom.

§ 37. Glede prestopkov, spadajočih v področje političnih oblastev, se lahko po ministrskem ukazu z dne 1. marca 1915, drž. zak. št. 49, izdajo kazenske odredbe brez prejšnjega postopanja.

Sklepna določila.

§ 38. Vlada se pooblašča, določila tega cesarskega ukaza z ukazom izpremeniti, dopolniti ali raztegniti na druge potrebščine.

§ 39. Ta cesarski ukaz dobi moč z dnem razglasitve in izgubi s te mveljavo cesarski ukaz z dne 21. junija 1915, dr. zak. št. 167.

§ 40. Izvršiti ga je poverjeno ministru za notranje stvari v sporazumu z udeleženi ministri.

Za smeh in kratek čas.

Parabola.

Ko je hodil sv. Peter še po zemlji, srečal je nekoč moža, ki je bridko jokalo.

Sv. Peter stopil je k njemu ter ga vprašal sočutno: »Sin moj, čemu jočeš?«

Mož pa mu je odgovoril: »Urednik sem slovenskega šaljivega lista!«

Tedaj se je sv. Peter obrnil in začel tudi sam bridko jokati.

Izdajatelj in odgovorni urednik Jože Gostinčar.
Tisk Katoliške Tiskarne.

Najboljša in najcenejša zabava
v Ljubljani je v

Kino Central

v deželnem gledališču.

Obiskujte vedno »Kino Central«, kjer se za mal denar dobi bogato razvedrilo!

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi

jedilno olje, riž, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semenišču v Šolskem drevoredu

kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti šte. 30.

Kdor pristopi kot član h „Gospodarski zvezi“, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg šte. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebščine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta. **Priznana nizke cene!**

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovejših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinjših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha. **Vedno sveže blago!**

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4³/₄ 0/0

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4.75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohramnične položnice brezplačno na razpolago.

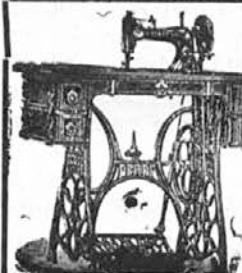
Načelstvo.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom. Velika izbor vezenin, čipk, rokavio, nogavio, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih roboev, ovratnikov, zavratnic, volne, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

Priporočamo cenjenemu občinstvu edino domačo tvrdko

Ignac Vok

Špecialna trgovina šivalnih strojev in koles Ljubljana, Sodna ul. 6,

katera ima po ugodnih cenah in obrokli od strokovnikov priznane najboljše šivalne stroje v Evropi in to so PFAFF 10letna pisarna garancija. Pouk o vezenju vsak čas brezplačno. Pridni posredovalci se iščejo